

VLADIMÍR DAVID

50 let strávených nejen s Taxisem

Bakalářská diplomová práce

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Vladimír Birgus

Oponent: BcA. Karel Poneš

Roman Vondrouš

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko - přírodovědecká fakulta

Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2010

Velmi děkuji za odborné vedení, veškeré cenné rady a doporučení vedoucímu práce panu Prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi.

Děkuji za to, že mi věnovali čas a informace také:

Jiřímu Davidovi

Lukáši Báchorovi

Stanislavu Voksovi

Milanu Kříčkovi

Štěpánu Duháňovi

Národnímu muzeu v Praze

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracoval samostatně a použil jsem pouze citovanou literaturu.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna zařazením do knihovny FPF SU v Opavě, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF.

.....

© 2010 Roman Vondrouš
Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezské univerzity v Opavě

OBSAH

Úvod	4
Životopis Vladimíra Davida	6
Rozhovor	9
Příběhy nejslavnějších fotografií Vladimíra Davida	23
Vzpomínky Jiřího Davida, synovce Vladimíra Davida	32
Vzpomínky pardubických fotografů Stanislava Voksy a Milana Kříčka	34
Legendy Československé sportovní fotografie	38
Vladimír David versus Pavel Dias	40
Závěr	43
Psali o něm v médiích	45
Nejvýznamnější ocenění	48
Nejvýznamnější sportovní akce fotografované Vladimírem Davidem	49
Samostatné výstavy a publikace	50
Seznam použité literatury	51
Jmenný rejstřík	52

ÚVOD

Autor bak.práce Roman Vondrouš s Vladimírem Davidem na pardubickém dostihovém závodisti v roce 2002

Nemohu jednoznačně říci, že by pro mě pardubické dostihové závodisti bylo do té doby cizím pojmem, především jeho slavný dostih, Velkou pardubickou, jsem si nemohl žádný rok nechat ujít, buď prostřednictvím televizního přenosu, nebo jako její přímý návštěvník. Postupem času, kdy jsem začínal stále více tíhnout k fotografování, jsem čím dál víc přemýšlel, jaké by to asi bylo, ocitnout se s fotoaparátém přímo na dostihové dráze. Pravda, měl jsem za sebou již menší zkušenosti s fotografováním, například ledního hokeje, ale zkusit si ten pocit,

alespoň na chvíli se stát dostihovým fotografem, byl pro mě stále silnější. To se mi poprvé podařilo při závěrečných rámcových dostizích, v říjnu roku 2000. Pro mě to tehdy byla premiéra, kdy jsem se dostal na dostihovou dráhu s fotoaparátém a tam jsem také měl možnost osobně poznat práci Vladimíra Davida. Pamatuji si, jak jsem ho poprvé na vlastní oči spatřil v hloučku dalších, jeho nejbližších přátel a kolegů fotografů z Pardubic, kteří mu tehdy byli především Jaroslav Mejvald, František Seibert, Miroslav Majer, Luboš Jeníček starší či Milan

Kříček. Do té doby jsem sice znal Davidovu práci a jeho snímky z novin a časopisů, ale zde jsem měl poprvé možnost ho konfrontovat při činnosti fotograficky jemu nejbližší, při fotografování dostihového sportu. A to byla pro mě neocenitelná zkušenost a také velká motivace, protože já jsem tenkrát, ještě jako fotograf – amatér, byl na začátku mé fotografické kariéry, kdežto Vladimír David měl tehdy za sebou více než 40 let strávených s fotoaparátem. A nejen u Taxisova příkopu. Nemohl jsem tehdy ovšem ani tušit, že se společně budeme nejen na pardubické dráze vídat rok co rok, ještě bezmála deset dostihových sezón.

ŽIVOTOPIS VLADIMÍRA DAVIDA

Ping pong byl oblíbeným sportem Vladimíra Davida, v kterém uspěl i na vrcholové úrovni

Narodil se 28.3.1931 v Mělníku, kde studoval i základní školu.

K jeho dětství v Mělníku se váže vzpomínka. Když tehdy byla 2. světová válka, zastihlo ho v ulicích města bombardování a protože už neměl kam utéct, schoval se pod jedno ze zaparkovaných aut v ulici. Celý ohlušující nálet musel pod vozidlem přečkat a i když jako zázrakem přežil, odnesl si bohužel z tohoto silného prožitku trauma na celý život. Nejednou se pak v noci budil výkřiky zborcený potem.

Po válce se jeho rodiče, otec Josef a matka Antonie, přestěhovali do Dolní Poustevny, z důvodů osidlování pohraničí.

V roce 1946 nastoupil Vladimír David na Střední elektrotechnickou průmyslovou školu v Děčíně, obor silnoproud.

Po škole pracoval jako technik ve firmě Centroflor, kde potkal svou ženu Věru. Ta zde studovala a posléze nastoupila do práce. V té době oba bydleli v Dolní Poustevně, kde měl Vladimír David v domě rodičů na půdě svoji první foto-komoru.

Jeho otec, Josef David, byl živnostník a v Dolní Poustevně měl vyhlášené knihařství. Vázali v něm například i kompletní díla Aloise Jiráska a Karla Čapka. To mu samozřejmě v komunistickém režimu nijak nepomáhalo a často se stávalo, že mu soudruzi tuto skutečnost vyčítali. Navzdory tomu se mu dařilo velmi cestovat nejen za fotografiemi, ačkoliv ani na dovolené fotoaparát nepouštěl z ruky.

Kromě v té době oblíbených destinací, jako bylo například Bulharsko, jezdil Vladimír s ženou Věrou i do Holandska, Belgie a dalších zemí Evropy. Jeli většinou na pozvání některého z fotografů a jen skutečnost, že děti nechali doma, obměkčila soudruhy a tyto cesty jim povolili.

Povolávací rozkaz obdržel v roce 1950 do Nového Mesta nad Váhom, kde nastoupil na důstojnickou školu. Po roce byl převelen do Pardubic.

Po ukončení základní vojenské služby dostal nabídku dále pracovat pro armádu a to buď v Liberci nebo v Pardubicích. Manželce Věře, která za ním jezdila, když byl ještě na vojně se ale více líbily Pardubice a tak se nakonec rozhodli pro ně. Zde přivedli na svět jejich děti, v roce 1955 dceru Věru a o šest let později syna Aleše.

Od roku 1952 pracoval Vladimír David v Československé armádě v hodnosti nadporučíka jako projektant vysokého napětí. Po vzájemné dohodě odešel z důvodu tlaku na vstup do Komunistické strany Československa a v projektování dále pokračoval v pardubických podnicích Chemoprojekt a posléze Průmstav až do roku 1991, kdy odešel do důchodu.

čerpáno z paměti vnuka Vladimíra Davida Lukáše Báchora

Vladimír David jako důstojník československé armády

Manželka Vladimíra Davida, Věra

Rodinná fotografie z roku 1945 v Mělníku, zleva Vladimírův bratr Zdeněk, otec Josef, matka Antonie a Vladimír David.

ROZHOVOR

S fotografem Vladimírem Davidem jsme se scházeli v jeho oblíbené kavárně Bajer v Pardubicích a na pardubickém závodisti během roku 2008, kde jsme vzpomínali formou společných rozhovorů na jeho bohatý fotografický život.

Vladimír David zcela poprvé začal fotografovat v roce 1950 měchovým fotoaparátem na středofilmový film, ale tehdy to ještě nebyl pro Vladimíra Davida sport, který v následujících letech ovládl jeho fotografický život.

„V té době jsem chodil s jednou slečnou, a když jsme spolu trávili volný čas, snažil jsem se ji ohromit tím, že jsem ji často fotografoval. Přes noc jsem pak filmy a fotografie doma na půdě vyvolal a druhý den jsem ji hotové snímky přinesl. A ohromil jsem ji asi natolik, že se mi nakonec stala i životní partnerkou. Nosil jsem v sobě takový příběh rychlozačínajícího fotografa, který by se mohl možná i psát v růžové knihovně.“

Rok 1952 byl pro Vladimíra Davida přelomový v tom, že se natrvalo přestěhoval do Pardu-

bic, kterým zůstal věrný do konce svého života. Vždy se pak již cítil být Pardubákem každým coulem. A protože Pardubice jsou nazývány městem sportu, tak si tehdy zřejmě ani nemohl ve svých fotografických začátcích lépe vybrat. A začátkem roku 1956 bylo důležité dobře vybrat i nový a vlastně i první fotografický přístroj.

„To jsem si tehdy koupil ve fotoobchodě na pardubické Třídě Míru svůj první fotoaparát, východoněmecký Pentacon, který byl předchůdce Praktik. A byl jsem s ním spokojen. Zaplatil jsem za něj 2050 korun československých, a jelikož tak vysoký měsíční příjem měl v republice opravdu jen málokdo, tak jsem si říkal, že to je můj první a poslední aparát. Ovšem tenkrát mě ještě nemohlo ani napadnout, jak hluboce jsem se v této úvaze mýlil!“

Ano, rok 1956, to byl pro Vladimíra Davida ostrý start! A nejen na startovní čáře Velké pardubické, se kterou byl jako fotograf spjat nejvíce, ale ve sportovní fotografii jako takové vůbec. Ale žádné začátky nebývají pro ty, kteří se chtějí něčemu věnovat se zápallem a nasazením, snadné, a to u něho, především v jeho fotografických začátcích, platilo dvojnásob. Ovšem jeho motivace, nezměrná vůle, ctižá-

dostivost a s tím vším spojené první fotožurnalistické úspěchy dávaly již tehdy tušit, že se pro pardubickou sportovní fotografii objevil nový talent.

Jistě, já v sobě cítil takový hnací motor, který, naplněn čerstvou mladickou energií, mě hnál dopředu. A jeho výkon se zvyšoval s každým, byť sebemenším úspěchem. Z paměti nelze vymazat můj první otištěný sportovní snímek v novinách. Stalo se tak v roce 1955, ještě o rok dříve, než jsem začal externě spolupracovat s prvními vydavateli novin. Navíc to nebylo vůbec plánované, protože jsem se ten den šel jen podívat na plochodrážní stadión, kde jezdili akrobaté na motocyklech, a nějakou shodou okolností to tenkrát nikdo nevyfotil. Byl jsem tedy požádán ze Svobodného slova o fotografii, která na druhý den vyšla v jeho pondělním vydání.

A netrvalo dlouho a nezůstalo jen u první otištěné fotografie. Brzo pochopil, že jeho sen pracovat pro média, by se mohl stát skutečností, a proto začal ke spolupráci oslovovat další noviny. A jak se postupem času dostával do širokého povědomí, oni začali oslovovat jeho.

Ale pozor, Vladimír David nepůsobil paradoxně u žádného periodika jako jeho stálý zaměstnanec. Fotograf s přívlastkem externista jej prováděl celý jeho život.

„Většina lidí si pod pojmem externista představí někoho, kdo pracuje nebo vypomáhá jen občas. A dá se říct, že to tak bylo i u mě s tím rozdílem, že pro mě tahle činnost byla i mým největším koníčkem. V práci jsem se zabýval totiž vždy něčím jiným. A protože jsem vystudoval v Děčíně na Střední průmyslové škole elektrotechnické obor silnoproud, tak jsem se celý život pohyboval v technických profesích. Začínal jsem pracovat v roce 1952 v armádě v Pardubicích a končil jsem v roce 1991 v pardubickém podniku Průmstav, opět jako projektant. Jenže skloubit práci s externím fotografováním nebylo, zvláště v tehdejší době, vůbec jednoduché. Já jsem většinou končil v práci kolem třetí až čtvrté odpolední a v týdnu se často v Pardubicích hrával ligový hokej, a tak jsem prakticky z práce směřoval přímo na stadion. Režim jsem měl takový, že jsem si mohl ale dovolit fotografovat maximálně první třetinu zápasu, a poté jsem rychlou chůzí nebo někdy zase na kole spěchal domů, film jsem vyvolal a proti předpisům namočil do lihu, vysušil fénem na vlasy a ještě polomokrý jsem ho vkládal do zvětšovacího přístroje, udělal běžně kolem pěti fotografií a na kole jsem je již v obálce odvážel na pardubické nádraží, odkud ihned putovaly nočním expresním poštovním vlakem do Bratislavy, kde už kolem třetí hodiny ranní musely být. Já jsem totiž od konce padesátých až osmdesátých let pracoval jak pro

pražský deník Práce, tak především pro slovenský tisk, jakým byly Šport, Rolnické noviny, týdeník Štart, nebo Automoto. Do něj jsem přispíval vlastně za celé Čechy, vysílali mě občas i mimo republiku, například na závody v ploché dráze do Polska. To vše jsem musel stíhat při práci. A protože jsme v té době vychovávali s manželkou Věrou dvě malé děti, nezbyvá mně, než složit jí poklonu za velkou míru tolerance a pochopení, jelikož bez těchto skutečností bych fotografií touto formou dělat nikdy nemohl.“

Mohlo by se skoro zdát, že sportovním fotografem se člověk může stát ze dne na den, ale zdání klame. Pokud se pozorněji díváme na Davidovy fotografie, přepadají nás myšlenky, že musel mít sportovní fotografický cit, že si některé sporty musel v životě zkusit sám. A nebylo daleko od pravdy.

„To tedy nebylo. Já už v pěti letech začínal se stolním tenisem a za dob studií jsem ho už hrál profesionálně na úrovni divize. Později jsem nastupoval v Praze za mužstvo Sparty v druhé basketbalové lize a v Pardubicích hrával stolní tenis za Posádkový dům armády a VCHZ. A v roce 1963 jsem oblékl na mistrovství světa ve stolním tenise v Praze dres pražské redakce Práce a umístil se na skvělém 5. místě mezi světovými novináři.

Tenkrát nás tam bojovalo okolo osmdesáti hráčů a vzpomínám si, jak jsem hrál o postup mezi nejlepšími osm novinářů s nějakým Číňanem, který byl považován za favorita, a já ho porazil 28 ku 26. Celý čínský tým byl vývojem zápasu a mojí předvedenou hrou tak překvapen, že mi během utkání dokonce fandil. A stolní tenis jsem hrál závodně dokonce až do svých 59 let. Jsem tedy přesvědčen, že právě aktivní sport přispíval velkou měrou k tomu, že jsem pak na druhém břehu provozoval sport fotograficky.“

Ano SPORT – pro Pardubice tak dominantní pojem. Ligový hokej, fotbal, dráhová cyklistika, atletika, plochá dráha či basketbal. To byly a většina z nich zůstaly pro toto město sportu pojmy dodnes. Ale pak je tu ještě jeden, který si vybaví většina lidí po vyslovení názvu města Pardubice. Oním pojmem nejsou nic jiného než dostihy a s nimi spjat nejtěžší dostih starého kontinentu pod názvem Velká pardubická. A v roce 1956 na něm odstartoval svůj první fotografický dostih Vladimír David. Ani on sám jistě v tom roce nepředpokládal, že na konci jeho fotografické kariéry se počet jím absolvovaných Velkých pardubických s hledáčkem u oka zastaví na čísle 51. Pokud se fotografovi podaří v jeho kariéře nějaký výjimečný záběr či úspěch, pak od kolegů

z fotografické branže uslyší, že to je takzvaný majstrštych. A právě toto vsutku úctyhodné číslo se pro Vladimíra Davida stalo “majstrštychem“ s velkým M. Za ta léta se s fotoaparátu ověncenými kolem krku podíval do očí nejednomy z hrdinů dostihu, ale na citlivá políčka filmu zachytil také sluneční paprsky odrážející se ve tvářích smolařů.

„Já jsem vlastně poprvé přišel s fotoaparátem na Velkou pardubickou už o rok dříve, v roce 1955, ale to jsem ještě stál jen na tribuně a pozoroval dostih odtamtud. Nicméně o rok později jsem již dostal akreditaci, a tehdy se mi splnil sen poprvé fotografovat Velkou pardubickou. Kolem sebe obklopen takovými známými fotografy, jakými byli například Emil Fafek, Jaroslav Skála, Antonín Bahenský nebo Emil Pardubský. To byli pánové ve věku 40 až 50 let. Mně tehdy bylo 25 a já mám v živé paměti, jak jsem se poprvé se všemi těmito známými fotografy mačkal a hledal nejvhodnější místo u Taxisova příkopu před startem Velké pardubické.“

ODSTARTOVÁNO! Úvodní tři překážky jako by snad nikdo z žokejů ani diváků nevnímal, protože vzápětí přijde pro Velkou pardubickou tak typický a s ní spojovaný Taxisův příkop. V tu chvíli po jeho stranách začíná závod druhý, neméně

Taxis - hromadný pád za Taxisovým příkopem v roce 1972

dramatický než je samotná Velká pardubická steeplechase. Závod či soutěž o nejlepší fotografii. Trvá jen pár sekund, mezi nimiž je slyšet cvakot desítek závěrek fotoaparátů, smísených s dusotem koňských kopyt. V každém okamžiku se odehrává jiný příběh, rozmanitá náhoda si pohrává se sportovními osudy koně i jezce. Pro někoho konec nadějí, pro jiného životní šance. Pole odvážných jezdců při kursu Velké pardubické se mění často, ale skupina fotografů u Taxisu zůstává dlouhé roky beze změn. A najdou se i takoví, kteří si místo u nejobávanějšího hlubokého příkopu vyšlapávali rok co rok drahou řádku let. Vladimír David celé půlstoletí!

„Favorit Velké pardubické ztroskotal na Taxisu“, „Velké drama na Taxisu“, „Letošní Taxis se stal osudným pro čtyři koně“. Taxis, Taxis a zase Taxis. Komentáře, které bývávaly nezaměnitelným pravidlem pro titulní sportovní stránky novin a časopisů.

„Taxis býval vždy jakýmsi mezníkem dostihu. Dříve se dokonce říkalo, že kdo úspěšně překonal tuto překážku, dostal odměnu 3000 korun. Už to poukazovalo na to, jak bylo překonání překážky cenné. Jak jsem po mnoho let slýchal od jezdců a žokejů, tak každý z nich na něj měl nějaký svůj recept. Ale v zásadě platilo, že je třeba neskákat

blízko jiného koně kvůli případné kolizi a mít optimální tempo. Není vhodné, když se na skok na jíždí příliš rychle, protože pak většinou nevychází odskok. Ovšem ani pomalé tempo není žádoucí, jelikož hrozí, že se nedoskočí příkop za živým plotem. Zkrátka, kdo překoná Taxis, tak je to pro něj taková psychologická hranice. Uvědomí si, že to nejhorší má vlastně za sebou. Ovšem po úpravách překážky v roce 1993, kdy byl příkop z poloviny zasypán a živý plot nad ním zkrácen, přestal tak trochu Taxis plnit svoji pověst nejobávanější překážky, ale rozhodně ani přes tento fakt neztratil na své atraktivitě, protože když se řekne Velká pardubická, tak se všem v každé době vybaví právě jako první Taxisův příkop.“

Na Taxisu se fotografům povede jen pár záběrů, vždyť celé pole koní překoná překážku během maximálně dvou tří vteřin. A pak během jako o závod, obtěžkáni těžkou fototechnikou k překážkám dalším. A aby bylo jasno: ne na koni, ale po svých! Ovšem jak se častokrát kůň s jezdcem ocitnou po překonání Taxisu na půdě zemské, tak výjimečně můžeme být svědky okamžiku, kdy na závodisti nepadají jenom právě jezdci a koně, ale v zápalu boje o nejlepší snímek i fotografové. A jelikož Vladimír David byl s Velkou pardubickou spjat pět desítek let, pak by bylo prakticky nemožné, aby neprožil

na dráze i pro něj dramatické a neobyčejné momenty, které pro něj nebyly jen v rovině fotografické.

„To jsem v roce 1965 chtěl jako každoročně doběhnout včas k Velkému vodnímu příkopu. Před Taxisem byl ještě poslední kůň a já nevěděl, zda jezdec bude pokus o překonání překážky opakovat, a nechtěl jsem tak riskovat přeběhnutí podél příkopu, neboť zezdola není na odskok vidět. Běžím tedy oraníci na druhé straně směrem k překážce číslo šestnáct Kamenné zdi. Elegantně na ni vyskočím, rozhlédnu se pro získání přehledu, kde se v ten moment pole koní nachází, a seskočím. Koleno povolilo a já „šel“ s fotoaparátů nad hlavou rovnou nosem do země. Později tento můj pád komentoval můj známý, který seděl na tribuně. „Člověče, tys to odehrál! Koně za lesem, lidé na tribunách se zrovna neměli na co koukat, a tak řvali nadšením nad tvým akrobatickým výkonem.“ Mně v osudném okamžiku do smíchu tak moc nebylo. S bídou jsem se dobelhal k Hadímu příkopu, tam se sebezapřením udělal několik posledních záběrů, a dál? Pět neděl noha v sádře. Ještě že mě jako první dostal do rukou můj přítel, chirurg, primář Jaroslav Černý. Kdyby byl nablízku veterinář Jiří Rajman, tak nevím, nevím...!

Bohužel „sádra“ se mně ve spojení s Velkou pardubickou připomněla ještě jednou o ně-

Superskok - steeplechase, rok 2002 (3.cena Czech press photo 2003)

se s výsledky podělit s ostatními. A to Vladimír David bezesporu uměl. A nejen prostřednictvím fotografií. Důležitým mezníkem v jeho tvorbě bylo vydání dvou obsáhlých publikací věnovaných právě Velké pardubické steeplechase. A třebaže tato cenná díla zachytila ne jeden hořký okamžik sportovní tragédie žokeje i koně, dívala se na dostih pohledem obdivovatele, opojného fanouška, upřímného přítele koní i lidí kolem nich. A snažila se o to, aby čtenář viděl ten nelehký, ale dobrovolný zápas člověka a ušlechtilého zvířete, jaký právě dostih představuje či divákům nabízí.

kolik let později. V roce 2002, pouhých pět dnů před ní, jsem si na schodišti zlomil ruku v rameni, a tak jsem jedinkrát od roku 1956 u Taxisu chyběl a slavný dostih jsem mohl sledovat jen v televizi.“

Jenže to by nebyl sportovní fotograf, aby se spokojil jen s televizním přenosem. Ten chce být na místě, jeho posláním je zachytit neopakovatelné situace, atmosféru dostihu, a pak

„První má kniha nese název Od startu do cíle a vydalo ji v roce 1974 Státní zemědělské nakladatelství Praha nákladem 20 000 výtisků. Obsah knihy je založen na vyprávění s dvěma slavnými osobnostmi, a to s velkým fanouškem dostihů a koní, slavným hercem Rudolfem Deylem starším, a jezdčyní Evou Palyzovou, která skončila v roce 1965 ve Velké pardubické na skvělém druhém místě. Takže já jim pokládal vždy stejné otázky a oni na ně odpovídali. Vzpomínám, když jsem se začátkem roku 1970

vypravil za panem Dylem popřídit rozhovor, bylo mu 96 let. Jeho odpovědi jsem si nahrával na magnetofon a musel jsem ho k tématu dostihů stále navádět, protože se často snažil hovořit o Národním divadle, kam jako herec v roce 1905 přišel, a tak se dokonce osobně znal s Josefem Kajetánem Tylem a dalšími osobnostmi. A mně se tehdy tak dostalo tolik vzácných informací, že jsem v konečném výsledku mohl psát o Národním divadle, ale tot' se ví, já se musel držet sportovní tematiky a dostihů obzvláště!"

Druhá publikace, kterou jsem opatřil názvem *Taxis* a ti druzí, spatřila světlo světa v roce

Pád - Hadí příkop v roce 1986

1987 pod hlavičkou nakladatelství Kruh s počtem 25 000 vydaných knížek. V ní jsem povídání rozšířil mimo již zmíněné, pana Deyla s paní Palyzovou, o další aktéry, kteří měli co dočinění s dostihy, včetně Velké pardubické. Nemohl tedy chybět její čtyřnásobný vítěz Václav Chaloupka, či další výborní jezdci - Pavel Liebich s Kamilem Kuchovským.

A také jsem nemohl zapomenout zařadit do knihy poznatky výjimečné osobnosti, jakou byl Jiří Šindler, který 34krát Velkou pardubickou odstartoval.

„Při práci na obou publikacích, ale i při samotných dostizích, jsem se tak dostal do party velmi zajímavých a skvělých lidí, kteří na poli nejen dosti-

hováme byli opravdové ikony. A jak říká herec Jiří Suchý, tak v takové společnosti krásné jsem se pohyboval.“

Ještě jednu moji práci pokládám za důležitou zmiňnit. Ta ale nebyla z prostředí dostihů. Fotografoval jsem město Pardubice z výšky, když jsem pracoval v podniku Průmstav na stavbě televizní věže. Já tam jezdil venkovním nákladním výtahem a stavbyvedoucí mě musel při focení pro jistotu držet, abych společně s fotoaparátem nespadol dolů.

„Liverpoolský sen“

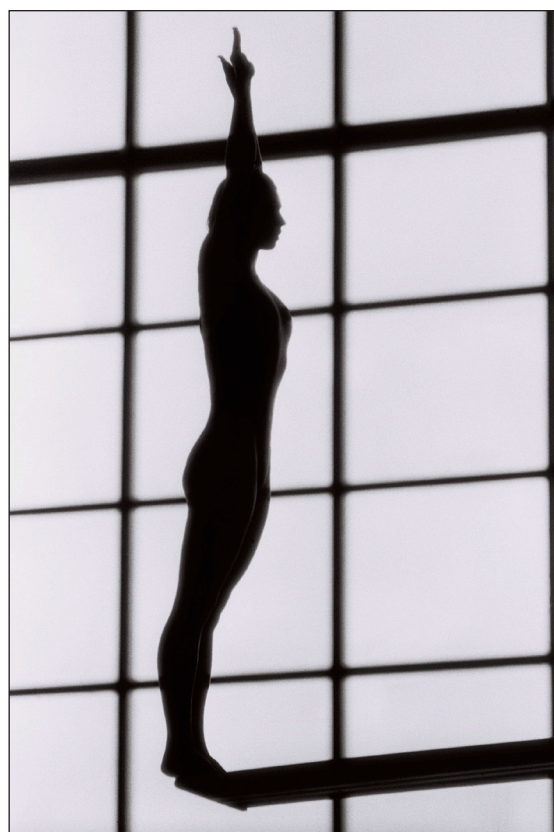
Vydat publikaci, uspět ve fotosoutěži, pracovat pro noviny či fotoagenturu nebo například vystudovat prestižní fotografickou školu. Takové sny má na začátku a během své kariéry nejméně jeden fotograf. Vladimírovi Davidovi se podařilo uspět na World Press Photu a jeho touha dělat reportéra byla už splněna také dávno. Ale jeho velký sen, fotografovat nejslavnější dostih na světě v anglickém Liverpoolu, ten v sobě nosil bezmála tři desítky let.

„Jet přes tři tisíce kilometrů tam a zpět kvůli jednomu dostihu, který navíc dávají v televizi a v přímém přenosu, to může tak akorát cvok“, prohlásila manželka, když jsem se přihlásil na autokarový zájezd do Liverpoolu. Ale ono nás

těch s prominutím „cvoků“, účastníků zájezdu, bylo tehdy 120 a další ještě dorazili jiným způsobem. A mezi těmi všemi se našlo nás jedenáct zanícených „koňských fandů“ z Pardubic. 4. dubna 1991 jsme tedy vyrazili přes Německo, Belgii a kanál La Manche, abychom se po úmorné třicetihodinové cestě ubytovali v liverpoolských studentských kolejích. Manželka by mi opět řekla „a máš, co si chtěl“, ale nemohla. Byla totiž vzdálena 1650 kilometrů. Jenže ani přes velkou únavu z cesty většina z nás neměla pomyslení na odpočinek, protože jsme si chtěli na vlastní oči „ošahat“ závodiště v Aintree. To na mě působilo opravdu velkolepě, byl jsem fascinován neuvěřitelnou rychlostí dostihů, která připomínala rychlost našich rovinových koní v Chuchli s jednou maličkostí, že tady byly na trati ještě navíc překážky. Velká národní je jedna velká noblesní společenská událost, panstvo je podle předpisů oblečeno, celý závod jako na dlani. Ale to pravé dostihové prostředí není jako u nás. Kdepak! Když přijedete do Pardubic, tak to je něco krásného a milého. Červené a žluté listí, do toho zeleň luk a hněd' oranic. To v Liverpoolu nenajdete. Nelze ještě nezmínit, že akreditaci na dostih a vstup do dráhy mi pomáhal zařizovat známý spisovatel a milovník koní Dick Francis, který když byl před šesti lety na návštěvě Velké Pardubické, tak jsem měl tu čest být jeho dvorním fotografem.

V den, kdy se běžel hlavní dostih, Velká národní, nás přivítalo typické „anglické počasí“, chlad a inverze, v areálu desetitisíce lidí a mezi nimi i „Čechoslováci“, kteří přijeli podpořit našeho Václava Chaloupku s kobylkou Frází. Ovšem ti byli jasnými outsidersy, bookmakeři jim přiřadili hrozivý kurz 1:150. I tak jsme se moc těšili, protože to byl teprve druhý československý kůň, který se na start Velké národní postavil. Já jsem osobně s panem Chaloupkou hovořil dvě hodiny před startem, na dostih se moc těšil a přál si ho dokončit. Bohužel se mu přání nesplnilo. Proti byl mimořádně těžký terén a také skutečnost, že v Anglii dostihová sezóna tímto dostihem vrcholí, kdežto u nás je počátkem dubna teprve na začátku. A tak tedy dotace 160 tisíc liber a pro vítěze připravený poslední model auta Citroen připadli tenkrát žokejovi z Nového Zélandu Nigelu Hawkovi s koněm Seagram. Angličani byli tehdy naštvaní, že jim vítězství „vyfoukl“ Novozélanďan, ale já byl moc spokojený. Na citlivé vrstvě filmu jsem měl zachyceno to, po čem jsem těch spoustu let toužil. Jeden z těch největších fotografických snů se mi splnil. Ještě absolvovat náročnou cestu zpět, ale ta stála zato! Goodby stará Anglie, sbohem a šáteček Liverpoole, jak by řekl básník.

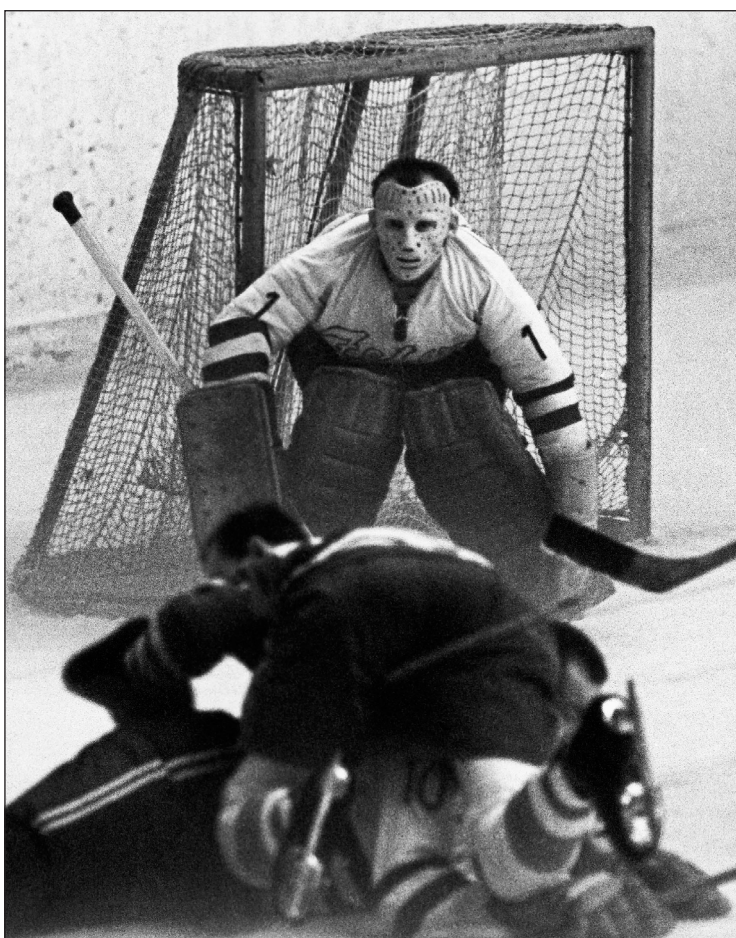
Rozhodující momenty, boj o každou vteřinu, výběr ideálního místa, fotoaparátu, objektivu,

Skoky do vody - trénink skokanek před Olympijskými hrami v Barceloně roku 1992

příprava, motivace, zkušenosti, ostražitost. Slova, která pro sportovního fotografa tolik znamenají a už jen třeba podcenění jednoho z nich se ve výsledku konečné fotografie či reportáže může hrubě vymstít. Toho si ale Vladimír David byl vždy dobře vědom a všechny tyto atributy mu byly vodítky, aby odváděl poctivou práci, která se za těch spoustu let fotografování pro něj stala už jakousi samozřejmostí.

Jak říkával Haškův Švejk. „Nejlépe se fotí na nádraží, to se nehýbe“.

Československý hokejový brankář Vladimír Nadrchal na snímku z roku 1963

Ovšem sport, ten je živý, tam platí jasná pravidla, která fotograf musí bezpodmínečně perfektně znát, pokud se věnuje tomuto žánru. A u dostihů to platí dvojnásob. Mít naučený kurz jednotlivých dostihů je základ. A samozřejmě sledovat, co se děje kolem, být nepřetržitě soustředěn a pozorný. Na dostihové dráze se často pohybují volní koně, kteří ztratili v průběhu závodu jezdce, a pro fotografy pak jsou mimořádně nebezpeční. V osmdesátých letech jsem zažil velice nepříjemnou kolizi na provinčním závodisti v Lysé nad Labem, kdy

ce půjdu a jaký typ záběru si chci z ní odnést. Přemýšlím předem, jaké světlo na ní bude v určité době, kdy se dostih poběží. Ale rozhodují i jiné okolnosti. Mohu mít vše v hlavě, vše nalajnováno podle představ, ale stačí, pokud mi selže jeden z faktorů, které dělají fotku úspěšnou. Dobré světlo, ideální seskupení koní, dynamika, popřípadě zajímavý akční moment. Ale neatřelý nápad či pohled, ten je rozhodující. V posledních letech často fotím koně z pohledu, a když instaluji fotoaparát pod překážku, musím pokorně, ať chci nebo ne,

kameraman švenkoval s polem koní, a jak byl zabrán filmováním, doslova ho z boku sestřelil volný kůň a přivodil mu mnohačetná vážná zranění. Ke koním mám ale pozitivní vztah, i když jsem na něm nikdy neseděl. Můj přítel, jezdec Kamil Kuchovský, mi několikrát svezení nabízel a já mu s trochou humoru odvětil, že jsem rád, že jsem živý. Holt jak říkám, koně ty nemají brzdu.

Neméně důležitá je také příprava před focením. Mít nějakou myšlenku. Já už jsem někdy den dopředu věděl, ke které překáž-

na všechny čtyři, a přitom si říkám, že to musí být pro laiky docela komický pohled na toho pětasedmdesátiletého dědka, co to tam na té zemi vyvádí. Mé nejlepší obrázky vznikaly ale beztak v rámcových dostizích, když jsem se nemusel soustředit na nějaké konkrétní zadání pro noviny, ale mohl v ten okamžik tvořit svobodně. Jenže pokud fotograf pracuje pro noviny, pak je pro něj prioritou a vlastně i úkolem, přinést do redakce fotografie vítěze a také sportovní emoce. Vítané jsou i výtvarné záběry, ale ty už musí stihnout jaksí navíc, pokud to podmínky a čas vůbec dovolí.

Ještě je tu také otázka techniky. Myslím, že jsem ji za ta léta, co fotografuji, dostal docela do ruky. Snažil jsem se držet krok a jít s dobou, ovšem byla to u mě také především otázka financí, kterých nikdy nebylo nadbytek. Bohužel zrovna pro sportovního fotografa jsou rychlá těla s objektivy důležitá, i když zastávám názor, že promyšlený záběr, nenáročný na extrémní rychlost, se za jistých okolností dá udělat i s amatérským vybavením. Už před mnoha lety jsem se z hecu vsadil s jedním kolegou, že se dá fotit i na ruské fotoaparáty. On mi říkal – tobě se to fotí, když máš Pentacon, to já, chudák, mám jen bakelitový Ljubitel. Tak jsem mu navrhl, že v neděli tu bude ligový zápas ve volejbalu, já si svůj fotoaparát nechám doma, a tím jeho utkání vyfotím. A tak se také stalo. Jako důkaz vy-

šel navíc snímek z volejbalu druhý den v novinách a láhev vína byla má.

V současnosti pracuji s Nikonem D 70s a do mé výbavy dále patří širokoúhlá Sigma 10 - 22, klasický střední zoom Nikkor 18 - 55 a ještě střední teleobjektiv Sigma 80 – 210. Jedná se tedy spíše o amatérské vybavení. Profesionální technika je rozhodně pohodlnější, ale zase mnohem těžší. Ona beztak sportovní fotografie je někdy velká nádeničina, holt odtahat všechnu tu těžkou techniku dá opravdu zabrat. To si pamatuji především z doby, kdy jsem ještě prakticky denně pracoval pro noviny. Snažil jsem se mít poslední modely. Praktik, ale třeba spousta fotografií do mých dvou knížek musela vznikat na diapozitivy a ty jsem fotil středoformátovým Pentaconem SIX, protože kvalitativně by do publikací kinofilm neprošel. To byl východoněmecký přístroj, občas z něj sice padaly šroubky, ale jeho optika byla skvělá. Tehdy jsem poprvé fotil na barevné diapozitivy ORWO. Barevná kvalita nebyla nic moc, ale barva v té době nabízela příjemné oživení v záplavě černobílých snímků. Osobně jsem ale toho názoru, že černobílé snímky z dostihů jsou dynamičtější. Než jsem v roce 2005 přešel definitivně na digitál, tak do té doby jsem si často nechával z barevného kinofilmu ve fotolabu zvětšovat právě černobílé fotografie.

Plochá dráha - start Zlaté přilby v roce 1961

S příchodem digitální éry a také díky mému pokročilému věku už nedělám takzvanou rychlou fotografii, tu přenechávám mladším. Médiím už jen občas dodávám ilustrační fotografie, popřípadě, když potřebuji nějaké archivní materiály, rád je poskytnu. Několik desítek snímků, které považuji v mé fotografické kariéře za nejzdařilejší, jsem si nechal digitálně vypálit na datové médium, a to poskytl Národnímu muzeu, abych měl jistotu, až tu nebudu, že po mě alespoň něco málo z mé tvorby zbude.

„Touto výstavou se chci prakticky rozloučit s vystavováním v Pardubicích, i když mimo Pardubice se tomu bránit nebudu. Budu ale fotit, dokud mne nohy ponesou a hlava mi bude myslet“, prohlásil autor v roce 2006 při jeho květnové výstavě na téma 50 let dostihového sportu Vladimíra Davida, za účasti těch nejvý-

znamnějších osobností dostihového sportu, jejichž přítomnost na vernisáži ho nesmírně potěšila. Výstavy byly pro něj další hnací motor a také jakési bilancování jeho předchozí tvorby, byť se jich podstatná většina soustředila do východočeského regionu.

Fotografové z regionů nemají vždy na různých ustláno. Jen velmi obtížně a za značného osobního nasazení a občas i náhody a štěstí se jim podaří již během své kariéry prosadit se do širšího kulturního povědomí. A například na rozdíl od sousedního Polska, kde jsou významnými kulturními centry kromě Vratislavi, Krakov či Poznaň, tak u nás zůstává hlavním centrem především Praha. A aby se o autorově tvorbě vědělo na určité úrovni, je třeba přesáhnout hranice regionálního působení. Před pár lety mně bylo nabídnuto uspořádání výstavy v pražské Komorní galerii domu fotografie Josefa

Sudka, ale chtěli po mě sedmdesát tisíc korun a ty jsem nebyl schopen zajistit. Za českými hranicemi jsem nejdál vystavoval na dostihových závodištích v roce 1997 v Doncasteru v Anglii a v italském Livornu v roce 1988. Představil jsem tam černobílé fotografie z Velké pardubické a návštěvníci výstavy v Livornu se podívovali, že všechny snímky byly mnou nezvětšované, ačkoliv v té době frčela éra barevné fotografie z minilabů.

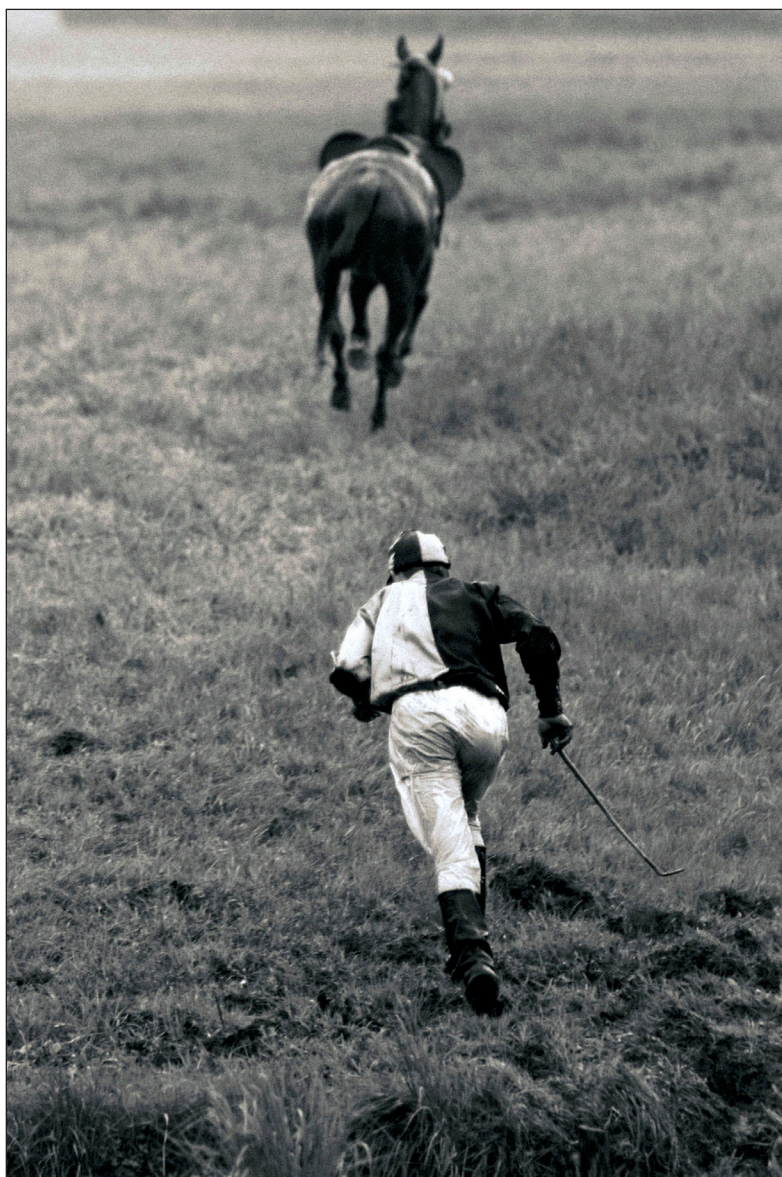
PŘÍBĚHY NEJSLAVNĚJŠÍCH FOTOGRAFIÍ VLADIMÍRA DAVIDA

Tento snímek, který obletěl celý svět a vznikl na pardubickém dostihovém závodě u překážky číslo 18 na Velkém vodním příkopu, mi přinesl v roce 1962 první čestné uznání ve světové soutěži World Press Photo. Tehdy bylo v příkopu metr vody, v současnosti tam už takovou fotografii není možné udělat, protože jí tam bývá sotva 20 centimetrů.

Mé druhé čestné uznání na World Press Photu v Amsterdamu z roku 1966 bylo za fotografii, kterou jsem pojmenoval Zajíc na ploché dráze. V tomto případě to byla nedostihová fotografie, která vznikla tak, že někdo, zřejmě z diváků, na plochodrážním stadiónu v Pardubicích hodil na trať zajíce a on běžel po dráze stále proti mě a já se modlil, aby nezahnul na trávu dříve, než bude v pro mě přijatelné fotografovateľné vzdálenosti. A k výsledné atmosféře fotografie samozřejmě přispěli diváci, kteří se vzniklé humorné situaci smějí.

V pořadí třetí čestné uznání v soutěži Word Press Photo v roce 1972 a současně můj nejslavnější snímek. To jsem byl tehdy na dostizích s desetiletým synem Alešem, a ten chtěl jít už domů, ale nakonec jsme zůstali až do posledního dostihu, což se tehdy vyplatilo. Situace vznikla za překážkou číslo 3, Malém vodním příkopu, na kterém jezdec upadl a snažil se poté svého koně dostihnout s myšlenkou znovu nasednout a pokračovat v dostihu. Tento snímek otiskli v Časopisu STERN a opatřili ho textem „Nehoňte koně pěšky a půjčte si náš automobil za 99 marek za den“. Také tuto fotografii použila na reklamu německá automobilová firma a pro mě to tehdy byl nezanedbatelný finanční přínos. Mohl jsem si za to pořídit nový fotoaparát a dva objektivy a ještě mně zbyly finance na fotomateriál, bezmála na dva roky činnosti.

Ještě jedna fotografie z dostihů, která stojí rozhodně za zmínku. Byla pořízena v roce 1977 za překážkou č. 19, Malým Taxisovým příkopem. a v témže roce získala první cenu v soutěži Orwo Pentacon v Drážďanech. Dlouho jsem nevěděl, který žokej padá z koně a až v roce 2003, kdy jsem měl v Hradci Králové výstavu, tak za mnou na vernisáži přišel Petr Vozáb, který v roce 1985 vyhrál Velkou pardubickou, zatahal mě za ruku a zeptal se mě, jestli vím, kdo padá z toho koně. Ano, byl to právě on, ale do té doby mi to nikdy neřekl, byť k tomu měl několikrát příležitost. Oni se jezdcí pády moc nechlubí, a když se vidí pak na fotografiích, nehlásí se k nim, protože pády jsou v mnoha případech právě považovány za chybu jezdce, i když to není vždy pravidlem.

Můj nejsmutnější a současně nejtragičtější snímek vznikl při jubilejním 20. ročníku Zlaté přilby na plochodrážním stadiónu v Pardubicích, při němž zahynul Luboš Tomíček. V pátém, předposledním kole finálové jízdy, po nevině vyhlížejším pádu, do něho narazil zezadu soupeřův stroj a způsobil mu těžká zranění, kterým jeden z nejlepších tehdejších plošinářů v nemocnici po pár hodinách podlehl. Já jsem byl tehdy zřejmě jediný, který tuto nešťastnou kolizi pohotově zachytil na film.

Tento zajímavý kontrast jsem zachytil v pardubické ulici Na drážce, kterou v roce 1975 projížděli závodníci v kvalifikaci na Závod míru. Zničehonic se před pelotonem cyklistů objevil starší pán na kole s vlašťovkami, který vyjel z postranní uličky, a já se v tom okamžiku v duchu modlil, aby nikam nezahnul a vydržel na kole, až ho závodníci dojedou, protože jedině v ten okamžik má snímek to pravé kouzlo humoru.

A ještě jedna fotografie ze škatulky těch humorných. Nese název Maratón v kravatě. Je na ní zaznamenán start pardubického Maratonu v roce 1993, spousta běžců a pán v kravatě mezi nimi. Byl to bývalý známý atlet a má domněnka je, že zřejmě už hůře slyšel a jednoduše se zamíchal mezi závodníky. Pro mě to bylo jediné dobře.

Několikrát jsem na film zvěčnil i nejúspěšnější tenistku Československa Martinu Navrátilovou, několikanásobnou vítězku Wimbledonu. Zde ale její kariéra byla teprve na začátku. Ač jí ovšem bylo necelých sedmnáct let, jako juniorka už vyhrávala co se dalo.

Zahájení Olympijských her v roce 1980 v Moskvě

Jelikož se nepodařila zajistit oficiální akreditace, vystavili mi v bratislavské redakci Sportu falešnou v ruštině a já sem jí pak mával před olympijským stadiónem. Nakonec se mi podařilo do něj dostat a v okamžiku, kdy jsem vyfotografoval sportovce jak vbíhá s olympijskou pochodní na stadión, tak si mě všiml ruský generál (v té chvíli postává na snímku v jeho pravé části) a ihned argumentoval tím, že nemám platnou akreditaci a vyvedl mě ze stadiónu pryč.

VZPOMÍNKY JIŘÍHO DAVIDA, SYNOVCE VLADIMÍRA DAVIDA

Jiří David, synovec Vladimíra Davida, je současný český malíř, fotograf a umělec. Je spoluzakladatelem umělecké skupiny Tvrdohlaví, která vznikla v roce 1987. Od 2. poloviny 80. let výrazně spoluvytváří podobu i atmosféru českého umění. Svými malbami s volným využíváním znaků a politických symbolů významně formoval postmoderní program na přelomu 80. a 90. let, kdy se také začal věnovat instalacím objektů a psaní textů reflektujících pozici umělce a umění ve společnosti. Jiří David se také věnuje mediální angažovanosti.

Samozřejmě jsem svého strýce, Vladimíra Davida zprvu vnímal jen jako strýce, tedy příbuzného, s kterým jsem se příležitostně stýkal, když jsem byl zrovna u babičky v Pardubicích na prázdninách. Na rozdíl od mého otce Zdeňka, který byl jeho bratrem, byl můj strýc, Vladimír David společensky ambicióznější, což bylo asi nutné i pro jeho pozdější fotografickou práci. Vážil jsem si jeho zanícení pro sportovní fotografii ve spojení s Velkou pardubickou. Vnímal jsem ho vždy jako člověka, který ví co chce ve svém žánru a toho všeho dosáhl opravdu

houževnatou a permanentní usilovnou prací. Jeho fotografie měly, alespoň z mého tehdejšího pohledu něco navíc, oproti jiným žánrovým sportovním fotografiím. Hledal jistou míru psychologizace tohoto sportu a ne jen prostý efekt, či fotografie zprostředkovované pro noviny. Samozřejmě ctil i tuto disciplinu, sportovní reportáž, jako svébytný prostor, ve kterém se musí dodržovat jistá kompoziční pravidla a srozumitelnost. Nacházel v ní však energii, která se často v těch lepších případech, jakoby transformovala do obecnějšího pocitu sounáležitosti - člověk - zvíře - vypjetí. To mne zajímalo na těchto jeho fotografiích nejvíce. Jako člověk, byl strýc velmi vstřícný a otevřený a v naší rodině takový první zástupce „bohemství a nonkonformního snažení“. Nemohu se však v paměti dopátrat, jestli toto mělo vliv i na mé utváření coby „umělce“, asi podvědomě ano, ale ne přímo. Vždy jsem pak později přemýšlel, proč strýc nedělá i jiné fotografie a jak by asi vypadaly.

VZPOMÍNKY PARDUBICKÝCH FOTOGRAFŮ STANISLAVA VOKSY A MILANA KŘIČKA

Postřehy Stanislava Voksy

S Vladimírem Davidem jsem se scházel minimálně jednou týdně v některé z pardubických kaváren na popovídání si v kolektivu dalších fotografů. Bývali to většinou fotografové bývalé fotokupiny REFOS Pardubice, ale nikomu dalšímu se v účasti na našich „sezeních“ nebránilo, aby se k nám přidal. Spíše naopak, byli jsme rádi, když se zúčastnil i někdo jiný, zvláště v tak zvaných „okurkových sezonách“. „Refosáci“ jsou fotografové, kteří se zabývají sportovní a reportážní fotografií a to byla

Davidova parketa. Pokaždé bylo o čem hovořit. Vladimír David byl skutečnou osobností ať už jsme chtěli anebo nechtěli. Přesto že nebyl rodilým Pardubičkem, měl spoustu známých a vždycky na naše schůzky přinášel zajímavé zprávy a bylo pozoruhodné, jak široké bylo spektrum jeho zájmů. Věděl téměř o všem co se v Pardubicích děje a co se dít bude. Uměl za dobrou fotografii pochválit zrovna tak jako se nevybíravě postavit proti té, která se mu nelíbila. To byl až nepříjemný a jak už to mezi kamarádkou konkurencí bývá, zvyšovali jsme

někdy hlas a bývalo dost „hlučno“ při našich „fundovaných“ střetech. Soupeření a rivalita se nevyhýbaly ani těmto schůzkám.

Vladimír David měl informace o tom, kde je vyhlášená nějaká soutěž, která mu tématicky vyhovovala. Obesílal téměř pokaždé Czech Press Photo i World Press Photo a dosáhl i na několik cen a čestných uznání. Těžko nesl neúspěch, ale příště opět „nesl kůži na trh“. Fotografii miloval a pokud byl o své pravdě přesvědčený, nehleděl doprava ani doleva a šel rovnou za svým cílem, za svojí vizí. Dalo by se říci, že svoji asertivitou byl často až nepříjemný, ale on měl svoje krédo: „Na své cestě se nezdržovat obyčejnostmi“. On se chtěl vyrovnat renomovaným výtvarníkům a sám tak nějak nedocenil, že on už jím vlastně je. Jenom o tom nevěděl anebo vědět nechtěl. Ve své podstatě měl velikou smůlu, že bydlel v Pardubicích a ne v Praze, kde žije a tvoří jeho synovec, známý výtvarník, Jiří David. Rozhodně by se stal daleko známějším a uznávanějším fotografem. (Tak mi to několikrát řekl přímo Vladimír David)

Pokud se dozvěděl o některých fotosoutěžích, raději o nich před námi pomlčel. Věděl, že kolem u stolu většinou sedí dobří fotografové, a tak trochu se bál konkurence...?

Znal tak perfektně turf toho kterého dostihu, že už doma si připravil nákres, (udělal si přípravu), dokonce i na situace, kdy bude slunečno anebo když bude zamračeno nebo když bude pršet. V poslední době dělal snímky, kdy umístil kameru do překážky a závěrku „odpaloval“ dálkovým ovladačem. Dosahoval tím zajímavých pohledů. Překážky nejmenoval jmény tak jak je zná většina dostihových diváků. Jmenoval je přímo čísly a když jste ho poslouchali, stejně jste nevěděli na kterou překážku se chystá. Pro sebe je pojmenovával jen číslem. Dokonce i „Irskou lavici“ anebo „Taxis“.

Účastnil se téměř všech fotografických vernisáží v Pardubicích a kolem Pardubic. Pokud byla někde zajímavá výstava, neváhal zajet třeba do Prahy či Plzně i jinam. O fotografii měl skutečně hluboký zájem a hodně o ní věděl.

Fotografoval i běžnou, řekněme komunální fotografii. Když ho někdo požádal o zdokumentování své vily, svého domu, zhostil se toho vždycky perfektně. Jako stavař měl cit pro geometrii – symetrii a vždycky toho ve svých fotografiích dokázal využít.

(Kontinuálně - tak jak pokračovala stavba – fotografoval na Třídě Míru stavbu budovy MAGNUM. To byla zřejmě jedna z jeho posledních prací.) Nevyhýbal se fotografování plesů, fo-

tografoval olympiády v učilišti Rybitví a jeden čas dokonce dělal jako „venkovní“ fotograf pro firmu KODAK v Lázních Bohdaneč, kde fotografoval lázeňské hosty.

Pokud jsem si s ním něco domluvil, vždycky držel slovo, nikdy se na nic nevymlouval, a když třeba skutečně nemohl, zavolal a omluvil se předem. Na schůzky chodil včas a nesnášel, pokud musel na někoho čekat.

Je zajímavé, že už tu není mezi námi už bezmála rok není a já od 6. listopadu 2007 stále nosím a nechci vymazat ze svého mobilu jeho SMS zprávu: „Dovol se mi hluboko poklonit před tvoji knihou. Před chvílí jsem ji viděl v Heliosu. Gratuluji – Vladimír David.“ (Taktéž v mobilu nosím jeho gratulaci k získanému ocenění v časopisu PHOTO ART.) Nebylo to vždycky lehké, ale jsem velmi rád, že jsem kus své životní cesty mohl jít s ním....

Stanislav Voksa, v současné době důchodce, studoval: „Lidovou konzervatoř - obor výtvarná fotografie“ v Hradci Králové, „Školu lektorů a porotců fotografie při ÚKVČ Praha - (Ústav pro kulturu a vzdělávací činnost) pod vedením profesorů Jána Šmoka či Petra Tauska, vyučoval na Okresní škole fotografie v Pardubicích a v Chrudimi a dnes se

opět věnuje pedagogické práci a je vedoucím Fotoklubu při Krajské knihovně v Pardubicích. V roce 2007 vydal knihu Příběhy fotografů z Pardubicka, kde mimo jiné psal i o Vladimíru Davidovi. Jako amatérský fotograf se zúčastňoval soutěží, získal třetí cenu na soutěži „Praha fotografická“ a další ceny na Děčínské kotvě, Český ráj, nebo „STROM“ Ružomberok.

Postřehy Milana Kříčka

Pana Vladimíra Davida jsem poznal při fotografování na Zlaté přílbě, kde ho zaujala moje fotopuška Zenit 12s. Pro mě on byl velkým fotografem a já teprve začínal a nic neuměl. Byl úžasný v tom, že na to nehleděl a od samotného začátku se se mnou bavil jako rovný s rovným, jako s kolegou. Vždy bez okolků byl ochotný s čímkoli poradit (což se o všech fotografech říct nedalo), bylo na něm vidět, že fotografie je jeho život a s ním jsem se taky vždy o fotografii bavil. Vždy, když měl nějakou novou fotku, tak ji rád ukázal (a taky chtěl znát názor druhých) beze strachu šel s „kůží na trh“. Ale to vlastně dokázal bezpočtem výstav a soutěží, jichž se zúčastnil.

Byl obdivuhodný v tom, že při zaměstnání architekta dokázal spolupracovat s tolika časopi-

sy v Čechách i na Slovensku. Jako kluk jsem ty časopisy všechny kupoval, ale ještě pana Davida neznal, škoda, viděl bych ty fotografie jinak. Musela to být řehole, nejen že fotil, ale taky psal články, on to dodával doslova na „klíč“, což v té době nebylo jednoduché. Psát a celou noc dělat fotky, taky ta jistota při vlastním focení nebyla jako dnes, když máme na digitálech možnost kontroly. Také si toho mnoho pamatoval, lidi a příběhy k fotkám. Když jsem byl u něho, tak bral různé fotky, ukazoval mi je a vyprávěl. Znal ty události vzniku fotek, osudy a příběhy lidí a sportovců na fotografiích. Ale to asi vycházelo z toho, že doba nebyla tak hektická, vlastní zpracování trvalo déle, prostě musel události věnovat víc času. Ale i tak, škoda že kromě těch dvou dostihových knih nevznikla žádná o něm, to by bylo zajímavé vyprávění.

Také vyprávěl, jak například ze zahraničí posílal po úplně cizích lidech, kteří se zrovna vraceli do republiky, fotky s články, nebo zase v Pardubicích brzy ráno běžel poslat obálku na vlak, aby poslal věci na Slovensko, do Prahy.. Dnes si to už neumíme ani představit.

Naposledy jsme se spolu viděli asi 5 dní před tím, než zemřel. Byl plný energie, bavili jsme se o tom, jak se těšíme, až začnou dostihy a on odzkouší nový Nikon, který si pořídil. Škoda, že na to už nedošlo. Nedalo mi to o letošní Velké

pardubické, když jsem stál u Taxisu, si na něj nevzpomenout. Tak trochu jsem nechápal, že ji můžou odstartovat i bez něho.

Milan Kříček, pracuje jako administrativní pracovník na Katastrálním úřadu v Pardubicích. Od mládí je vášnivým fotoamatérem a mezi jeho nejoblíbenější žánry patří dostihy, sport a městská krajina. Externě spolupracuje s regionálním tiskem, jako jsou Pardubické noviny nebo Mladá fronta a je kmenovým fotografem regionálního týdeníku Nový Pernštejn. Aktivně se účastní fotosoutěží, v roce 2009 získal čestné uznání v soutěži Czech Press Photo v kategorii Sport.

LEGENDY ČESKOSLOVENSKÉ SPORTOVNÍ FOTOGRAFIE

fotograf Stanislav Tereba také uspěl v soutěži World Press Photo. V roce 1959 s touto fotografií získal dokonce hlavní cenu a první místo v kategorii Sport.

Fotografické působení Vladimíra Davida ovšem nespočívalo jen v samotné fotografii dostihů. Pokud bychom jeho tvorbu měli porovnávat s ostatními sportovními fotografy, nebylo by to jednoduché, neboť jeho dlouholeté působení na sportovním fotografickém poli bylo značné. Ovšem vrcholem černobílé sportovní reportážní fotografie v Československu byla 60. léta 20. století, kdy mohl a také Vladimír David potkával při sportovních akcích generaci fotoreportérů, kteří patřili ve své době k evropské špičce v oboru a velkou mě-

rou se zasloužili o další rozvoj české sportovní a reportážní fotografie.

V Československu se tehdy sešla výjimečná generace sportovních fotoreportérů, Antonín Bahenský, Emil Fafek, Karel Novák, Emil Pardubský, Dalibor Richter, Jaroslav Skála či Stanislav Tereba.

V době uvolnění mezinárodního napětí už mohli doprovázet naše sportovce na významné zahraniční soutěže, navíc pilně dokumentovali domácí sportovní dění. Mnohé jejich fotografie se staly legendárními, objevily se na stránkách

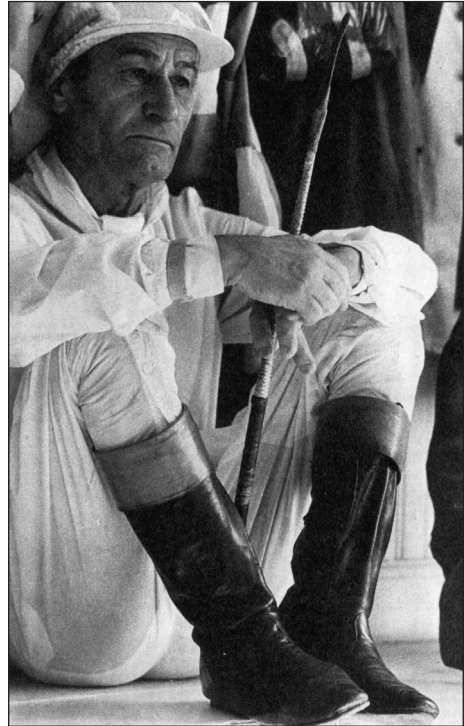
deníků, časopisů a výpravných publikací po celé Evropě. S přibývajícými lety se navíc z původně reportážních snímků stala často vysoce oceňovaná umělecká díla, která vypovídají o vývoji fotografie jako takové, nemluvě o jejich nenahraditelné dokumentační hodnotě pro historii našeho sportu a jeho slavných osobností.

V konečném výsledku snímky Vladimíra Davida už i tehdy byly výše uvedeným profesionálním sportovním fotoreportérům plně konkurenceschopné, jen možná ty skutečnosti, že nepracoval v Praze a působil vždy jako externí fotoreportér ho mezi uvedenou elitu v širším povědomí nezařadily.

Snímek fotografa Emila Pardubského, který také fotografoval dostihy, pochází z Velkého vodního příkopu v Pardubicích z šedesátých let 20. století.

VLADIMÍR DAVID VERSUS PAVEL DIAS

Soustředěný žokej Josef Šach na fotografii Pavla Dias

Vladimír David nebyl jediný, kdo se ve svém fotografickém životě věnoval fotografováním dostihové tematiky. Především v 70. letech minulého století zvětšoval život kolem koní absolvent FAMU a současný její pedagog Pavel Dias. Fotografoval dostihy v Evropě, například v anglickém Ascotu či Epsomu a přinesl odsud svědectví nejen o hlavní scéně, ale především o zákulisí zdejších dostihů. Jeho cílem bylo co nejdříve zprostředkovat atmosféru dostihů se všemi bizarnostmi, které byly jejich nedílnou součástí. Dokázal svými snímky nabídnout ta-

kové pohledy, které se divákům příliš neukazují. Více než samotný závod bylo pro Dias stěžejní zákulisí dostihových dnů.

Návštěvníci trousící se na tribuny, páni v cylindrech a dámy v kloboucích, noblesní společnost, přehlídka koní před závodem, soustředění žokejové, či jejich trenéři nebo majitelé koní. Na fotografiích zachycoval vtipně laděné příběhy a komické situace, muže civějící do obrácených dalekohledů, dvojici pánů pozorující zadky koňů, nebo kontrast byznymena stojícího vedle droboučkého žokeje. Svoji zálibu

Pavel Dias zvětšil i pány v kloboucích a cylindrech sledující dostihy

v dostizích zúročil v roce 1985 vydáním knihy Koně formule.

Naproti tomu, stěžejní fotografická činnost Vladimíra Davida se odehrávala přímo na dostihové dráze. Jako málokterý jiný fotograf měl pečlivě nastudované parametry závodistišť a profitoval z dokonalé znalosti jednotlivých kurzů. Stejně tak jeho teoretické znalosti z historie dostihů a především samotné Velké pardubické mu umožnily využít jeho fotografický potenciál ve spojitosti s cennými postřehy, které se nesčetněkrát staly obohacením jeho příspěvků

a seriálů v novinách a časopisech a především v jeho dvou publikacích.

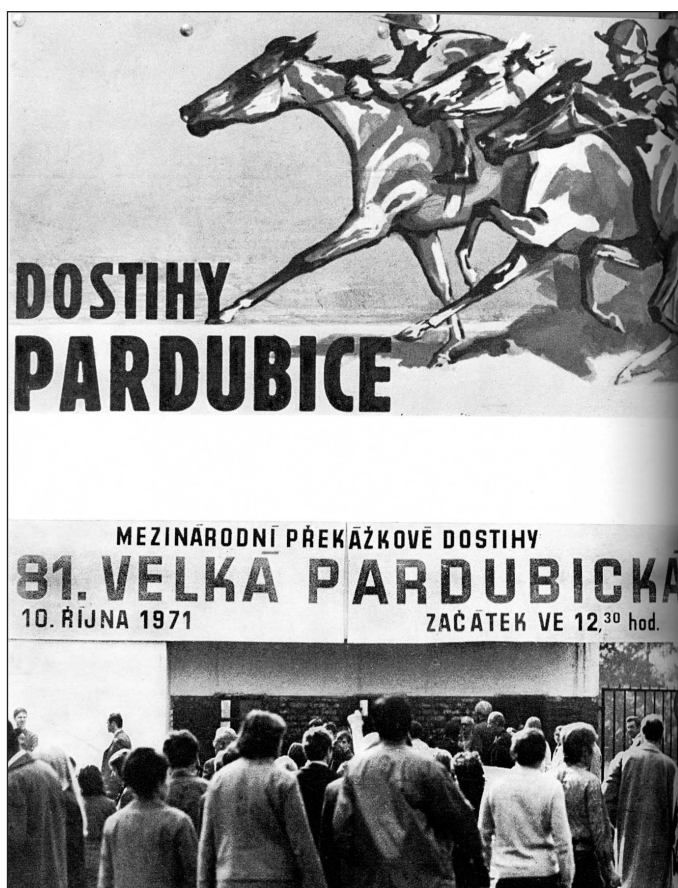
V těch se čtenářům dostalo takových informací, které by jen velmi těžko shromáždil laik či novinář nemající přístup na dostihovou dráhu. Bez desítek, stovek a tisíců vyfotografovaných dostihů, osobních známosti s žokeji a lidí kolem nich, by Vladimír David nikdy nevytěžil tak pestrou a bohatou dokumentaci jak v rovině fotografické, tak i teoretické.

A zde se nabízí zjevná konfrontace mezi pracemi Davida a Diase. David sledoval jednoznačně dostihy jako takové, Dias pronikl navíc do je-

Vladimír David zaznamenal zákulisí, v podobě kameleta nabízejícího na pardubickém dostihovém závodistišti Dostihový program

jich zákulisí, odkryl mnohdy mistrně netypické, ale i banální hříčky, které ten či onen dostihový den přinesl, nejen při sportovním zápolení žokejů na dostihové dráze. Každý z autorů přinesl tedy cosi, co by v konečném celistvém výsledku vyústilo v obrovskou vypovídající hodnotu z dostihového prostředí. Nicméně jak sledování dostihového zákulisí Diasem, nebo Davidovo „pokrytí“ dostihů z hlediska sportovního, mělo v konečném důsledku z jejich stran jednoznačné ambice nabídnout plnohodnotný výsledek, byť pro každého z nich z trochu jiné pohledu.

Zde vyfotografoval Vladimír David příchod návštěvníků, 81. ročník Velké pardubické 10. října 1971

ZÁVĚR

Vladimír David zemřel zcela nečekaně 12. ledna 2009 ve věku 77 let. Zpráva o jeho náhlém odchodu zaskočila širokou veřejnost, ale samozřejmě především nás fotografy. Vždyť jen pár dnů před tím jsme spolu seděli u jeho oblíbeném vinném stříku a vedli povídání o jeho fotografickém životě. Tehdy jsem nemohl tušit, že toto naše povídání bude poslední. Když jsem Vladimírovi Davidovi navrhl, že bych o něm chtěl napsat bakalářskou diplomovou práci na Institutu tvůrčí fotografie, byl nadšen. Vždy si na našich sezeních připravil předem potřebné ma-

teriály, ve všem mi vycházel maximálně vstříc. „Připravuji Ti výběr mých nejlepších snímků. Neuvěřitelná je skutečnost, že se ti smrskne Tvůj celý sportovně fotografický život na pět cédeček. „Příště Ti je přinesu“. Řekl mi pan David před Vánocemi. Bohužel jsem fotografie už musel získat jinou cestou.

Nemohu také zapomenout na jeho slova, když jsem si od něj v roce 2001 odvázel do té doby jeho zvětšovací přístroj Opemus 6 s příslušenstvím a on mi říkal. „ Tak doufám, že bude v

dobrých rukou“. O několik let později, když už jsem se věnoval profesně reportážní a sportovní fotografii, začal jsem pracovat jako fotoreportér v České tiskové kanceláři a měl za sebou několik úspěchů v prestižních fotografických soutěžích, říkával mi, že je pyšný, že jdu v jeho šlépějích. To mě samozřejmě těšilo a stejně tak jeho zájem, když mě jeho přísným okem, co se výsledku fotografie týče, sledoval v roce 2008, při mé práci na Olympijských hrách v čínském Pekingu. Během nich mi vystříhával z novin všechny fotografie, které pod mým jménem v českém tisku během pekingských letních her vycházely. Když mi je po mém návratu předával, mile mě to překvapilo.

V rámci našich rozhovorů, které jsem s Vladimírem Davidem pro tuto diplomovou práci vedl, jsem se snažil přiblížit, jak především z vyprávění jeho samotného, tak i postřehů mých, jeho fotografickou minulost. On byl tím pravým, nefalšovaným obrazovým kronikářem dostihů v Pardubicích, zvláště Velké pardubické. Bylo mnoho fotografů, kteří za několik desítek let navštívili tento slavný dostih, ale troufám si napsat, že málokterý z nich měl k němu tak silnou vnitřní vazbu, jakou ji měl právě on. Když se běžely na závodišti jakékoliv dostihy, bylo téměř nepředstavitelné, abychom ho na nich

s fotoaparátem kolem krku nepotkali. To se už muselo stát opravdu něco výjimečného, aby tomu tak nebylo. A jediná jeho vynechaná Velká pardubická v roce 2002, z důvodu fraktury horní končetiny je toho výmluvným důkazem. Současně mě na něm fascinovalo také to, že i v době, kdy on sám už mohl nabýt přesvědčení, že i po více než pěti desítkách let, strávených s fotoaparátem na dostihovém závodišti, nemůže najít nový, více či méně neobvyklý typ záběru, tak přesto se o to, i přes svůj pokročilý věk snažil.

Byť se může zdát, že těch necelých deset let, při nichž jsme se spolu mohli potkávat nejen pod vzrostlými topoly pardubického dostihového závodiště bylo krátkých, i tak jsem přesvědčen, že jsem si z nich odnesl mnoho zkušeností, rad, postřehů a především neopakovatelných vzpomínek na pilného člověka a fotografa, který mě, ač jsme si to možná nikdo z nás plně neuvědomoval, nasměroval v mém fotografickém životě tím správným směrem.

PSALI O NĚM V MÉDIÍCH

Na vernisáž přijela i legendární jezdyně

Pardubice - Vestibul ČSOB Pojišťovny byl při zahájení výstavy pardubického fotografa Vladimíra Davida "50 let dostihového sportu" napěchován milovníky umění. "Tolik lidí jsem opravdu nečekal," sdělil dojatě pětasedmdesátiletý fotograf, držitel několika prestižních cen. Na vernisáž přijela i legendární Eva Palyzová, která jako žena dvakrát sahala po vítězství ve Velké pardubické, ale nakonec se musela spokojit s druhým místem. Výstava obsahuje jedenatřicet unikátních černobílých fotografií, veřejnosti je přístupná do 31. května vždy od 8 do 18 hodin, včetně sobot a nedělí. (jma)

Vladimír David byl nesmírně potěšen návštěvou Evy Palyzové u příležitosti zahájení výstavy 50 let dostihového sportu. Foto: Jaroslav Mach

Článek Pardubických novin k výstavě 50. let dostihového sportu,

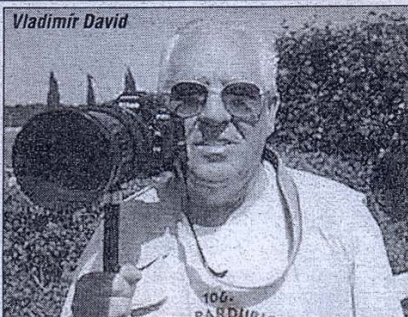
Fotograf má při startu Velké podobné pocity jako jezdec Pětačtyřicet let v Pardubicích

PARDUBICE (krč) - „Dostihové prostředí mne fascinuje. Když je dán pokyn startérovi, aby odstartoval Velkou pardubickou, tak mi naskočí husí kůže a jsem úplně v tranzu, je to takový zvláštní pocit, který nedokážu vysvětlit,“ popsal nám své pocity fotograf Vladimír David (69).

Vladimír David se svým fotoaparátem nechyběl 44 let u překážek Velké Pardubické. Jeho snímky z dostihových závodů uchvátily již mnohé. Třikrát získali mimo jiné ocenění World Press Photo, vystavoval nejen v Čechách, ale i v italském Livornu a v anglickém Doncaste-

ru. Jeho fotografie zdobí i mnohá sídla a hotely.

Již dávno nefotografuje pády koní. Spíše jsou na jeho fotografiích vidět pády žokejů a jezdců. Jeho nejslavnější fotografie také představuje jezdce stihajícího svého koně a běžícího za ním. „Snažím se, aby koně na mých fotografiích byli v důstojném postavení. Líbí se mi jejich touha po závodění a jejich celková krása. Na koni jsem přitom nikdy neseděl,“ řekl Blesku Vladimír David, fotograf, který k Velké pardubické již 45 let patří a který bude letošní ročník fotografovat pro Nedělní Blesk.

Deník Blesk o Vladimíru Davidovi psal v roce 2001, kdy pro něj fotil 111. ročník Velké pardubické

Vladimír David: Padesát let na závodě s fotoaparátem

K legendám Velké pardubické patří nejen obtížné překážky nebo koně a jezdci s mnoha vavříny i s poháry plnými smůly, ale také lidé kolem dostihů. K nim patří pardubický fotograf Vladimír David (1931), kterému se právem říká "kronikář" Velké pardubické steeplechase. Pracoval dlouhá léta jako projektant v podniku Průmstav, současně však od roku 1956 spolupracuje jako fotograf a novinář s různými deníky a časopisy, především v oblasti sportovní reportáže. Zúčastňuje se úspěšně fotografických výstav doma i v zahraničí, vzpomeňme třeba ocenění z Czech Press Photo. Velkou pardubickou poprvé fotografoval Vladimír David už v roce 1956. Je také autorem dvou obrazových publikací o Velké pardubické steeplechase "Od startu do cíle" (1974) a "Taxis a ti druzí" (1988). Při letošních posledních překážkových dostizích minulou sobotu Vladimír David ukončil svou jubilejní padesátou fotografickou sezónu na pardubickém závodě. Takže do dalších let s fotoaparátem přejeme "dobré světlo" a ještě hodně skvělých snímků z dostihů i odjinud! (vln)

Dva Vladimírové aneb Dvě legendy Velké pardubické se letos na podzim sešly na závodě. Vladimír Prachov (vlevo) dvakrát zvítězil ve Velké v sedle Epigrafa. Vladimír David o víkendu uzavřel svou už padesátou fotografickou sezónu na závodě. Foto: Luboš Jeníček

Na snímku Vladimíra Davida z roku 1959 je Vladimír Prachov v sedle legendárního Epigrafa, trojnásobného vítěze z let 1957 (V. Fedln), 1958 a 1959 (V. Prachov). V roce 1960 byl Prachov s Epigrafem třetí.

O PARDUBICKÉ JINAK, NEŽ SE PSALO

Jsem pro to, aby každý mohl svobodně projeviti svůj názor. V našem případě jiný názor na problém koní a překážkových dostihů, než mají příznivci závodních koní. I když s názorem demonstrantů nebudu souhlasit, musí názory obou dostat prostor. A nikdo ho nesmí jedné, nebo druhé straně upírat, natož násilím. Ale musí to být na úrovni lidí konce dvacátého století a ne si svůj názor terorem prosazovat. Protože násilí vždy plodí násilí. Takový už je život.

Zrovna tak zásadně nesouhlasím s tím, a to tluště podtrhuji, aby mi kdokoli, třeba i policie, násilím vyťahoval film z fotoaparátu, když jsem na kterémkoliv akci fánů předem akreditován. Pokud se tak stalo při letošním Martell Velké pardubické, vracím se do praktického minulého totalitního režimu.

Letos jsem v Pardubicích působil jako publicista a fotoreportér, řádně akreditován, již po třicáté sedmé. K tomu za ta léta jsem v této roli pracoval na všech dostihových dráhách u nás, a v roce 1991 jsem měl akreditaci fotoreportéra a pišičko redaktora při Velké národní v Liverpoolu. Tímto se nechlubím, pouze to konstatuji pro informaci, že jsem letos nepracoval v tomto ranku poprvé. Někdy a někde jsem neměl incident ani někde mne neztoukat ani nezavlat. Ani letos v Pardubicích. Proč? Protože jsem vždy, tedy i letos, přišel fotografovat dostihový sport. Na ten jsem se soustředil a tomu jsem věnoval vždy přípravu a veškerou činnost i na místě samém.

Hodinu před Velkou pardubickou jsem si držel „své“ místo u Taxisu přikopu, jako každý rok. Popisovat, co se kolem pól čtvrtě stříhlo na závodisti, již není dnes na místě. Bylo tomu věnova-

no až nesdravě mnoho článků v našem tisku. Skoro v těch zprávách zaniklo, kdo vůbec Velkou vyhrál. Dovolím si poznamenat několik maličkostí, které nebyly zveřejněny.

Jeden z demonstrantů doběhl až pod televizní kameru u Taxisu, tam si lehl, a ještě než na něho někdo vztáhl ruku, už křičel jako v šoku: „Auu, to bo-

je měly zastrčeny v brašnách. Jako příklad uvedu reportéry z hamburského Sternu. V sobotu, den před Velkou pardubickou, za mnou přišel v kavárně hotelu Labe a chtěl vědět, jak to na závodisti chodí. Zakreslil jsem jim do písku hlavní překážky, řekl jim, co se dá při hlavním dostihu všechno vyfotografovat, a poslal je do hotelu Sport, aby si vyřídili akreditaci. Jak pořídili, už nevím. Vím jenom to, že u Taxisu měl vestu na sobě jen šéffotoreportér pan Mihalý Moldvay. Druhý se tam pohyboval v šedém džínovém obleku bez vesty, pišič redaktor, kterého jste ne-mohli přehlednout, měl přes dva metry, měl světlé modré džínové oblečení, vestu také neměl nataženou. Dále se tam pohybovala jedna jejich slečna s fo-

několik desítek lidí, že tam i povolány „koupit“ nějakou ránu. Zlé jazyky říkají, že nebyl usetten ani kapitan Žák, šéf pardubické policie.

Kdo zůstal na svém místě, kdo přišel fotografovat dostihy, ten neměl žádný problém. Kdo chtěl mít senzaci a případně snímek s ambicí na umístění ve World Press Photo 1993, riskoval své zdraví i své fotoaparáty. Když půjdu fotografovat z pozice válečného zpravodaje, třeba do bývalé Jugoslávie, a budu chtít být „u toho“ co nejlíže, riskuji třeba také žulku do hlavy. To je otázka, na jakou hranici fotoreportér jde. A je otázka pro každého jednotlivce a záleží pouze na jeho okamžitém osobním rozhodnutí, jak se zachovat v tom kterém okamžiku. Těžko v těchto situacích se lze vzájemně představitovat, nebo si ukazovat průkazky. Můj neobtěžk otec měl takové heslo: „Když je hloupá hlava, bojí celé tělo.“

Demonstranti vědomě násilím vnikli do zadržaného prostoru, o kterém věděli, že je chráněn jak policií, tak soukromou bezpečností i pořadateřkou službou. A ti měli za úkol bránit tento prostor proti všem narušitelům tak, aby se mohla uskutečnit Martell Velká pardubická. Demonstrantům se exhibicionistický záměr podařil. Dostal se na první stránky novin. A o to jim šlo, domnívám se, především.

A teď si dojme na závěr otázku: Kdo by byl viněn z toho, že se Martell Velká pardubická 1992 neuskutečnila? Kdo by byl viněn a kdo koho by zažaloval, kdyby byl, před třetí překážkou některý z „ochráněných koní“, kteří umyšleně přebíhali před již velmi rychlými běžciim polem patnácti koní, nedej bože, smrtelně zraněn?

Na to si musí však již odpovédět každý z vás, kteří jste moje trochu delší pojednání o letošním Martell Velké pardubické vydrželi číst až do konce.

VLADIMÍR DAVID

Ohlasy a názory

„Byl si dobře vědom, že se na něho zaměřila televizní kamera i s mikrofonem. A to byl hlavní jeho účel. Je to ten mladý muž, co ho vyfotografoval fotoreportér Hruša z Rudého práva na pondělní titulní stranu. Někjakou dobu sledují sportovní fotografie pana Michala Růžičky. Velmi se mi líbí. Tedy ty fotografie. Obdivuji však pana Růžičku z Mladé fronty Dnes, jak to udělal, že na titulní straně v pondělním čísle měl fotografii mladého demonstranta, jak je zadržán „černými šerifly“ z agentury Vidocq, když v téže čísle jsem se dočetl, že mu policisté zabavili filmy.“

Faktem je, že na všichni fotoreportéři měli na sobě oblečenou akreditační vestu, ať již červenou, či žlutou. Možná

fotoaparáty v kožené bundě. Tu již v počátku při rámcových dostizích dvakrát vyvedli pořadatelé z prostoru, protože také neměla akreditační vestu. A navíc s ní chodil český mládežník pan, zřejmě tlumočník, a ten také označen pro vstup do dráhy neměl viditelně na sobě. [To tak udělat v Liverpoolu, to bych letěl ven za asistence bobků v příběch, zizince, nevístec. Tam jsem dokonce nespěl se žlutou vestou ani blízko k překážce Chair, tam směl jen prominenti, kteří měli vesty zelené.] Mnoho dalších fotoreportérů mělo přes akreditační vesty narušeny bundy, a tak není divu, že když šel přímo do akce mezi demonstranty a policisty, kde na malém prostoru v prachu oranice se „mlelo“

Vladimír David psal i články do novin jako zde, v říjnu roku 1992 do deníku Práce, kdy reagoval na incident s demonstranty, kteří svými protesty narušili průběh 102. ročníku Velké pardubické

Snímky kronikáře sportu a Pardubic

VLADIMÍR DAVID. Do Pardubic přišel v roce 1952.

Pardubice (tun) - V pondělí zemřel pardubický fotograf Vladimír David. Proslul sportovními fotografiemi, za které získal ocenění v soutěžích World Press Photo a Czech Press Photo. I když se věnoval především sportovní fotografii, mapoval také dění ve městě, kam se v roce 1952 jako jednadvacetiletý přistěhoval.

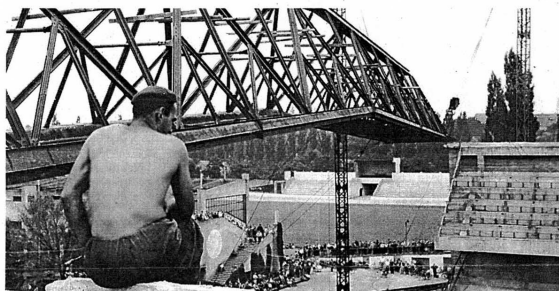
„Pokud jsme potřebovali fotografie, které zaznamenaly staré události v Pardubicích, nebyl problém mu zavolat. Pomohl nám například ve chvíli, kdy jsme narychlo sháněli snímek ze stavby dnešního CEZ Areny. Druhý den vyšla jeho fotka v novinách. Dění ve městě mapoval a dš se říct, že to byl svým způsobem kronikář města,“ řekl fotograf MF DNES Radek Kalhous.

Vladimír David byl však především sportovním fotografem. Ni-

kdo nezachycoval Velkou pardubickou tak dlouho jako on. Spolupracoval s řadou českých i slovenských novin a byl známý také tím, že dokázal své snímky dělat rychle.

„V době digitálních minilabů, kdy vám fotografie udělají do jedné hodiny, je to úsměvná věc, ale tehdy to byla věc nevidaná. Dvacet pět let fotografoval hokej v Pardubicích a nikdy neviděl celý zápas. Věšinou už po první třetině utíkal domů, vyvolal film a udělal fotografie. Ty pak ještě doručil na nádraží k nočnímu vlaku, aby jeho snímky byly v ranních novinách,“ vzpomínal na Davida Stanislav Voksa ve své knize Příběhy fotografií v Pardubicích.

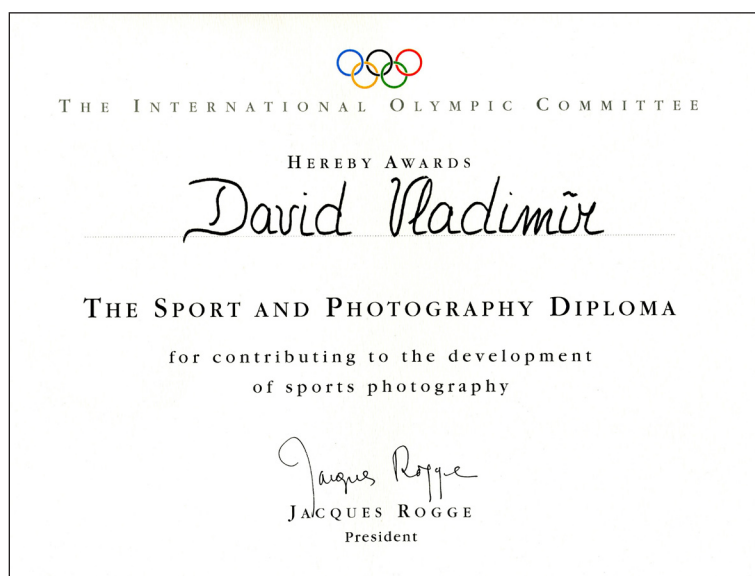
Vladimír David pořizoval také snímky na olympiádě v Moskvě, za svými oblíbenými dostizy se také dvakrát vydal do Anglie.

STAVBA HOKEJOVÉ ARÉNY. Fotograf mapoval nejen sportovní dění ve městě. V roce 1958 se pardubický zimní stadion proměnil ve staveništi. Nad ledovou plochou totiž vyrůstala střecha.

Mladá fronta Dnes 15. ledna 2009 zavzpomínala na Vladimíra Davida tři dny po jeho smrti

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OCENĚNÍ

Diplom od prezidenta Mezinárodního Olympijského výboru Jacquese Roggea za sérii dostihových snímků, ze závodiště v Kolesích u Kladrub nad Labem

1962, 1966 a 1972 – čestná uznání v mezinárodní soutěži World Press Photo v Holandsku	2007 – čestné uznání Mezinárodního olympijského výboru ve švýcarském Lausanne za sérii dostihových snímků
1973 – duhá cena ORWO – PENTACON v Drážďanech	2006 – třetí cena Českého Olympijského Výboru Praha
1977 – první cena ORWO – PENTACON v Drážďanech	2007 – zlatá medaile na světovém fotografickém salonu Trierenberg Linec
2002 – třetí cena v kategorii Sport v soutěži Czech Press Photo	
2000 – medaile města Pardubic za dlouholetý výrazný přínos pro město Pardubice	
2005 – první cena FOTOROK 2005 ve Varnsdorfu	

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ SPORTOVNÍ AKCE FOTOGRAFOVANÉ VLADIMÍREM DAVIDEM

1956 až 2008 – 51. ročníků Velké pardubické steplechase	1971 a 1972 – mistrovství světa na ploché drá- ze v polské Vratislavi
od roku 1957 několik ročníků mistrovství světa v motokrosu v Holicích	1980 – Olympijské hry v Moskvě
od roku 1961 několik ročníků závodů v ploché dráze Zlatá přilba	1981 – mistrovství světa v dráhové cyklistice v Brně
1963 – mistrovství světa ve stolním tenise v Praze	1988 – dostihy v italském Livornu
1965 – mistrovství světa ve stolním tenise v Lublani	1988 – zimní klusácké dostihy v Moskvě
1965 – fotbalové derby Spartak Moskva versus CSKA Moskva na stadiónu v Lužníchách	1990 – Španělská jezdecká škola ve vídeňském Hofburgu
	1991 – Velká národní v Liverpoolu
	1997 – dostihy v anglickém Doncasteru

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY A PUBLIKACE

1988 – výstavní prostory dostihového závodiště v italském Livornu

1997 – výstavní prostory dostihového závodiště v anglickém Doncasteru

2001 – pardubická radnice

2005 – Kulturní dům v Holicích u Pardubic

2006 - ČSOB Pojišťovna Pardubice, 50 let dostihového sportu

2008 – Městské muzeum Svitavy

2008 – Městské divadlo Žďár nad Sázavou

Dále vystavoval na samostatných výstavách v Slušovicích, Hradci Králové a Jičíně

Publikace vydané Vladimírem Davidem :

1974 - Od startu do cíle (Státní zemědělské nakladatelství Praha, náklad 20000 výtisků)

1987 - Taxis a Ti druzí (nakladatelství Kruh, náklad 25000 výtisků)

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

David, Vladimír :

Od startu do cíle, Státní zemědělské nakladatelství Praha, 1974

Tereba, Stanislav :

Profotografovaný život, Wico Production, 2005

David, Vladimír :

Taxis a Ti druzí, nakladatelství Kruh, 1986

Dias, Pavel, Jelínek, Antonín :

Koně fomule 1/1, ČTK Pressfoto, 1985

Pech, Vladimír :

PhotoArt, 2006, č. 11

JMENNÝ REJSTŘÍK

Bahenský, Antonín	12, 38	Prachov, Vladimír	46
Báchor, Lukáš	7	Richter, Dalibor	38
Čapek, Karel	7	Rajman, Jiří	14
Černý, Jaroslav	13	Rogge, Jacques	48
David, Josef	7	Růžička, Michal	47
David, Jiří	32	Seibert, František	4
Deyl, Rudolf	15	Skála, Jaroslav	12, 38
Dias, Pavel	40, 41, 42	Sudek, Josef	22
Fafek, Emil	12, 38	Suchý, Jiří	17
Francis, Dick	17	Šindler, Jiří	16
Hawk, Nigel	18	Šmok, Jan	36
Chaloupka, Václav	16, 18	Tausk, Petr	36
Jeníček, Luboš starší	4, 46	Tereba, Stanislav	38
Jirásek, Alois	7	Tomíček, Luboš	27
Kalhous, Radek	47	Tyl, Kajetán, Josef	16
Křiček, Milan	5, 34, 36, 37	Voksa, Stanislav	34, 36
Kuchovský, Kamil	16, 19	Vondrouš, Roman	4
Liebich, Pavel	16	Vozáb, Petr	26
Mach, Jaroslav	45		
Majer, Miroslav	4		
Mejvald, Jaroslav	4		
Moldvay Mihály	47		
Nadrchal, Vladimír	19		
Navrátilová, Martina	30		
Novák, Karel	38		
Palyzová, Eva	15, 45		
Pardubský, Emil	12, 38		

Vladimír David
50 let strávených nejen s Taxisem

© Roman Vondrouš

Institut tvůrčí fotografie
FPF Slezská univerzita v Opavě
2010

Počet stran: 53
Celkový počet výtisků: 6